

Liite 1 Palvelukuvaus

LUONNOS 1.8.2022

Sisällys

Liite 1 Palvelukuvaus.....	1
1 Hankinnan tausta.....	2
2 Hankinnan kohde.....	2
3 Hankinnan tarkoitus.....	3
4 Palvelulle asetetut tavoitteet	5
5 Palveluita koskevat vaatimukset.....	5
5.1 Yleistä.....	5
5.2 Henkilöstövaatimukset.....	6
5.3 Yhteistyötapaamiset.....	7
6 Tarjottavat palvelut.....	8
6.1 Ennaltaehkäisevä työterveyshuolto (KL 1).....	8
6.2 Sairaanhoidopalvelut KL2	10
6.3 Työterveyden tilannekuvan muodostaminen	11
6.4 Toimipisteet.....	12
7 Palvelun saatavuus ja saavutettavuus	14
7.1 Palveluohjaus.....	14
7.2 Palveluohjauksen puhelinajanvarauksen aukioloajat	14
7.3 Ennaltaehkäisevän työterveyshuollon ja sairaanhoidon palvelut.....	14
7.4 Työterveyshuollosta vastaavan työterveyslääkärin ja työterveyshoitajan tavoitettavuus.	14
7.5 Lakisääteiset terveystarkastukset	15
7.6 Uuden työntekijän työhöntulotarkastus.....	15
7.7 Osatyökykyisen työntekijän työkykyä ja sen tukemista koskeva työterveysneuvottelu	15
7.8 Yleislääkäritasoinen palvelu.....	15
8 Vaatimukset sähköisille palveluille	16
8.1 Yleiset sähköisiä palveluita koskevat vaatimukset.....	16
8.2 Työnantajan sähköisten palveluiden vähimmäisvaatimukset.....	16
8.3 Työntekijän sähköisten palveluiden vähimmäisvaatimukset	18
9 Palvelun tuottamista koskevat luvat.....	18

1 Hankinnan tausta

Itä-Uudenmaan hyvinvointialue (jatkossa tilaaja tai hyvinvointialue) tulee järjestämään sosiaali- ja terveyspalvelut, pelastustoimen palvelut sekä opiskeluhuollon psykologi- ja kuraattoripalvelut 1.1.2023 alkaen Askolan, Lapinjärven, Loviisan, Myrskylän, Pukkilan, Porvoon ja Sipoon kuntien asukkaille.

Hyvinvointialueen työntekijöinä tulee olemaan merkittävä määrä eri alojen, erityisesti sosiaali- ja terveyspalveluiden ammattilaisia. Työntekijöiden työhyvinvoinnin ja työssäjaksamisen tueksi tarvitaan nykyaikainen ja työssäjaksamista edistävä työterveyshuolto. Itä-Uudenmaan hyvinvointialue on alueellisesti laaja toimija ja edellyttää siten myös työterveyspalveluilta alueellista ja resursseiltaan kattavaa verkostoa, jotta noin 2300 hyvinvointialueen työntekijöille voidaan turvata tehokkaat työterveyspalvelut. Tyypillisimmät työterveyspalveluja edellyttävät ennaltaehkäisyä ja hoitoa edellyttävät sairaudet liittyvät mielenterveyteen tai tuki- ja liikuntaelinsairauksiin.

Liitteenä 3 Tiedot työntekijöistä on yhteenveto hyvinvointialueelle siirtyvistä työntekijöistä ammattiryhmittäin. Liitteenä 4 Tiedot yrityksistä on tietoa alueen yrityksistä ja muista työpaikoista, joiden lakisääteisten työterveyshuoltopalveluiden järjestämisvastuulle tulee siirtymään 1.1.2023 alkaen vahvistetun hallituksen esityksen HE 56/2021 vp mukaisesti hyvinvointialueen vastattavaksi. Tiedot voivat muuttua ennen kuin palvelu käynnistyy.

2 Hankinnan kohde

Hankinnan kohteena ovat:

- 1) Työterveyshuollon palvelut hyvinvointialueen henkilöstölle, sisältäen lakisääteisen ennaltaehkäisevän työterveyshuollon, yleislääkäritasoisien sairaanhoidon ja muun terveydenhuollon sekä työterveyshuoltoa tukevat lisäpalvelut.

Hankinnan kohteen kuvausta täydentää liite 2 Pelastustoimen lisävaatimukset, jossa kuvataan tarkemmin pelastustoimen työroolien lisävaatimuksia työterveyshuollon palveluille. Sopimusta voidaan käyttää myös sopimuspalokuntalaisten työterveyshuollon järjestämiseen.

Palvelun piiriin kuuluvat myös henkilökohtaiset avustajat, jotka hyvinvointialue on myöntänyt asiakkailleen vammaispalvelulain perusteella. Henkilökohtaiset avustajat ovat työsuhteessa palvelua käyttävään asiakkaaseen, ei hyvinvointialueeseen.

- 2) Hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevien, hyvinvointialueella sijaitsevista työpaikoissa työskentelevien työntekijöiden työterveyshuoltolain 12 §:n mukaiset työterveyshuoltopalvelut hyvinvointialueen lakisääteisen järjestämisvastuun edellyttämällä tavalla (jatkossa yritysten palvelu).

Mitä palvelukuvauksessa määrätään tilaajasta, sovelletaan soveltuvin osin myös yrityksiin. Yritysten palveluun ei sovelleta tämän liitteen kohtia 5.2.1, 5.3, 6.2, 6.3, 7.8 ja 8.2.

Kunnan järjestämisvastuun piiriin kuuluvat yritykset päättävät itsenäisesti työterveyshuollon palvelujen tuottajastaan, joten ne voivat hankkia palvelut joko valittavalta toimittajalta tai muulta palveluntuottajalta. Palvelua ostavilla yrityksillä on oltava mahdollisuus neuvotella lakisääteiden työterveyshuollon ylittävän työterveyshuollon ostamisesta palveluntuottajan soveltaman, yleisen hinnaston mukaisilla hinnoilla.

Palveluntuottajan on pystyttävä käynnistämään palvelu 1.1.2023. Palveluntuottaja laatii tilaajan hyväksyttäväksi haltuunottosuunnitelman, jolla varmistetaan palvelun sujuva ja turvallinen käynnistyminen. Haltuunottosuunnitelmassa on kuvattava vaiheittain ja aikataulutettuna palveluntuottajan ja tilaajan tehtävät ja yhteistyö haltuunottovaiheessa ja palvelun käynnistymisvaiheessa. Haltuunottosuunnitelma sisältää tiedottamisen, viestinnän, henkilöstöinfot kaikille ryhmille ja muut vastaavat tehtävät. Tilaaja ja palveluntuottaja sopivat tarkemmin haltuunottosuunnitelman sisällöstä, kun sopimus on tehty.

Palveluntuottajan on huomioitava palvelua käynnistäessään ja toteuttaessaan, että Itä-Uudenmaan hyvinvointialue sulautuu yhteen seitsemästä kunnasta, sekä Etevan ja Kärkullan kuntayhtymien alueella sijaitsevista toimipisteistä siirtyvistä työntekijöistä. Kyseessä on yhteisö, jossa on yhteensovittava erilaiset organisaatiokulttuurit ja toimintatavat. Tämän arvioidaan edellyttävän palveluntuottajalta erityisosaamista ja panostusta erityisesti palvelun käynnistysvaiheessa.

3 Hankinnan tarkoitus

Tämä palvelukuvaus muodostaa palvelun yleiset vähimmäisvaatimukset, joita palveluntuottajan on noudatettava ja jotka sisältyvät palvelun hintaan.

Hankinnan tarkoituksena on toteuttaa kokonaisvaltaiset työterveyshuoltopalvelut Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen henkilöstölle tarkemmin tässä palvelukuvauksessa määritellyllä tavalla. Lisäksi hankinnan tarkoituksena on toteuttaa hyvinvointialueella toimiville työpaikoille

hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvat lakisääteiset työterveyshuoltopalvelut siten, että ne tukevat yritysten toimintaa ja niiden henkilöstön työkykyä.

Työterveyshuollon palvelut perustuvat työpaikalle tehtävään toimintasuunnitelmaan ja muihin lakisääteisiin ja tarpeen mukaisiin suunnitelmiin ja toimintamalleihin. Toimintasuunnitelman lisäksi sopimuskauden alkuvaiheessa laaditaan tarpeen mukaiset lakisääteiset ohjelmat ja toimintamallit, kuten päihdeohjelmat, varhaisen (aktiivisen) tuen mallit, työhön paluun tuki, työkykyjohtamisen toimintamalli ja vastaavat (ei tyhjentävä). Tilaaja laatii vuoden 2022 aikana alustavat versiot keskeisistä suunnitelmista jatkosuunnittelun pohjaksi. Suunnitelmat ja mallit tulevat täsmentymään hyvinvointialueen suunnittelun myötä.

Palveluntuottaja laatii palvelun alkaessa yhteistyössä tilaajan kanssa toimintasuunnitelman ja muut suunnitelmat, joihin palvelu perustuu. Palveluntuottajalla on päävastuu toimintasuunnitelman laatimisesta ja aktiivinen rooli myös muiden edellä mainittujen suunnitelmien ja ohjelmien laatimisessa. Palveluntuottajan keskeinen tehtävä suunnitelmien laatimisessa on laatimisprosessien suunnittelu ja fasilitointi. Palveluntuottaja toteuttaa suunnitteluprosessin niin, että siihen osallistetaan tilaajan johto, esimiehet ja työntekijöiden edustajat tarkemmin sovittavalla tavalla. Työterveyshuollon palveluun liittyviä toimijoita ovat mm. tilaajan työsuojeluvaltuutetut, työsuojelutoimikunta ja yhteistyötoimikunta.

Toimintasuunnitelma tarkistetaan vuosittain tai tarvittaessa useamminkin. Muut ohjelmat ja suunnitelmat tarkistetaan tarvittaessa. Palvelu toteutetaan kulloinkin voimassa olevien toimintasuunnitelman, toimintamallien ja ohjelmien mukaisesti.

Työterveysyhteistyössä keskeistä on muun ohella panostaminen työkykyprosessin tehokkaaseen ja ammattitaitoisen etenemiseen työntekijän työkyvyn heikentyessä. Työterveyshuollon palveluntuottajan rooli on tässä keskeinen. Ongelmiin ja tilanteisiin on tartuttava aktiivisesti. Työntekijöiden saatavilla on oltava tietoa työkyvyn ylläpitämiseksi ja tarvittaessa on toteutettava yksilöllisiä toimenpiteitä työkyvyn heikkenemisen ehkäisemiseksi ja työkyvyn palauttamiseksi.

Palveluun kuuluu aktiivinen tiedottaminen johdolle, esihenkilöille ja palvelun käyttäjille. Tiedottamisen ja perehdyttämisen tarve korostuu palvelun käynnistysvaiheessa ja se on otettava osaksi sopimuksessa kuvattua haltuunotto-suunnitelmaa.

4 Palvelulle asetetut tavoitteet

Palvelun tarkoituksena on toteuttaa laadukas ja kustannustehokas työterveystoiminta. Työterveyspalvelun painopisteen tulee olla ennaltaehkäisevissä palveluissa.

Palvelulle on asetettu viisi päätavoitetta, joita tullaan seuraamaan aktiivisesti sopimuskaudella. Tilaaja ja palveluntuottaja määrittelevät yhdessä päätavoitteille tarkoituksenmukaiset väli- ja alatavoitteet ja toimenpiteet, joilla tavoitteisiin päästään ja jolla niiden toteutumista seurataan ja mitataan. Palveluntuottajalla on oltava mahdollisuus seurantamittareihin, joita voidaan asettaa räätälöidysti tilaajan tarpeen mukaan. Seurannan on pääosin toteuduttava sähköisesti ja tarpeen mukaan reaaliaikaisesti.

Keskeiset tavoitteet ovat:

1. Työkyvyn säilyttäminen
2. Mielenterveydellisten työkykyä rajoittavien syiden ennaltaehkäisy ja hoito
3. Tuki- ja liikuntaelinsairauksien ennaltaehkäisy ja hoito
4. Osatyökykyisten työntekijöiden tukeminen
5. Työterveyshuollon alueellisesti kattavat palvelupisteet

Työterveyshuollon keskeinen tavoite on vastata työn ja työn tekemisen tuomiin terveydellisiin ja työkyvyn haasteisiin. Työterveyshuolto on työnantajan merkittävä yhteistyökumppani työntekijöiden työkyvyn edistämässä ja työkyvyttömyyden ehkäisemisessä.

5 Palveluita koskevat vaatimukset

5.1 Yleistä

Hyvinvointialueen työterveyshuollon palveluun kuuluu lakisääteinen ennaltaehkäisevä työterveyshuolto (KL 1) ja työterveyshuollon sairaanhoitopalvelut (KL 2) tämän palvelukuvauksen mukaisesti. Yritysten työterveyshuollon palveluun kuuluu lakisääteinen ennaltaehkäisevä työterveyshuolto (KL 1). Yritykset voivat halutessaan hankkia palveluntuottajalta sairaanhoidollisia palveluita, mutta niitä tämä palvelukuvaus ei koske.

Palveluntuottajan on noudatettava kulloinkin voimassa olevaa työterveyshuollon palveluita koskevaa lainsäädäntöä, laissa yksityisyyden suojasta työelämässä (759/2004) säädettyä, sosiaali- ja terveysministeriön, Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen ja Työterveyslaitoksen, sekä

muiden toimivaltaisten viranomaisten ohjeistuksia ja suosituksia sekä hyvää työterveyshuoltokäytäntöä.

Hyvinvointialueelle esitetään toimintamallia, jossa esihenkilön luvalla on mahdollisuus myöntää sairauspoissaoloa maksimissaan 10 vrk ilman asiantuntijalausuntoa.

5.2 Henkilöstövaatimukset

5.2.1 Asiakasyhteyshenkilö

Palveluntuottaja nimeää tilaajalle yhden asiakasyhteyshenkilön sekä tälle varahenkilön.

Keskeistä asiakasyhteyshenkilön työssä on töiden organisointi, kehityshakuisuus, asiakkuuden hoito, kustannustietoisuus ja liiketoimintaosaaminen. Asiakasyhteyshenkilöllä on oltava hyvät vuorovaikutustaidot. Asiakasyhteyshenkilö voi olla muu kuin potilastyöhön pääsääntöisesti keskittyvä terveydenhuollon ammattihenkilö tai muu työterveyshuoltotoimintaan perehtynyt asiantuntija. Asiakasyhteyshenkilön työ sisältyy palvelun hintaan.

5.2.2 Koordinoiva lääkäri

Palveluntuottaja nimeää tilaajalle koordinoivan työterveyslääkärin. Työterveyslääkärin tulee olla koulutukseltaan työterveyslääkäri tai työterveyshuollon erikoislääkäri.

5.2.3 Nimetty palveluntuotannosta vastaava tiimi

Palveluntuottaja nimeää vähintään Porvoon toimipisteeseen työterveyshuollon palveluista vastaavan työterveyslääkärin ja työterveyshoitajan. Loviisan ja Sipoon toimipisteille on nimettävä vähintään työterveyshoitaja, joka voi olla toimipisteiden yhteinen. Porvoon toimipisteeseen nimetty työterveyslääkäri voi vastata Loviisan ja Sipoon toimipisteistä, jos kapasiteetti on tällä tavalla riittävä tilaajan tarpeeseen nähden. Lisäksi etävastaanottotoimintaan on varattava tarpeen mukainen kapasiteetti.

Työterveyslääkärin ja työterveyshoitajan lisäksi palveluntuottaja nimeää tilaajalle muita asiantuntijoita, joita ovat vähintään työfysioterapeutti ja työpsykologi. Lisäksi palveluntuottaja voi nimetä muita asiantuntijoita, joilla on lisäkoulutus työterveyshuoltoon kuten sosiaalialan asiantuntija.

5.2.4 Palvelua tuottavalle henkilöstölle asetetut vaatimukset

Palveluita tuottavalla henkilöstöllä on oltava työterveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain mukainen lupa ammatinharjoittamiseen. Henkilöstön tulee täyttää hyvän

työterveyshuoltokäytännön periaatteista, työterveyshuollon sisällöstä sekä ammattihenkilöiden ja asiantuntijoiden koulutuksesta annetun valtioneuvoston asetuksen mukaiset vaatimukset. Työterveyshuollon henkilöstöä koskevat vaatimukset on kuvattu valtioneuvoston asetuksessa 708 /2013.

Työterveyshuollossa tulee olla riittävät henkilöstöresurssit ja varahenkilöresurssit palveluiden katkeamattomaan ja sujuvaan tuottamiseen. Palveluntuottaja vastaa siitä, että tilaajan palvelun tuottamisessa käytetään työterveyshuoltolain tarkoittamalla tavalla riittävästi työterveyshuollon ammattihenkilöitä ja heidän tarpeelliseksi katsomiaan asiantuntijoita.

Mikäli palveluntuottaja käyttää alihankintaa palveluiden tuottamisessa, tilaajalle nimetty tiimi valvoo ja ohjaa myös alihankkijoiden toimintaa.

5.2.5 Henkilöstön kielitaito

Kaikilla tilaajalle palveluita tuottavilla työntekijöillä on oltava palvelun edellyttämä, hyvä suomen kielen suullinen ja kirjallinen taito.

Palveluntuottajalla on oltava riittävästi kaikkia työterveyshuollon ammattiryhmiä edustavia työntekijöitä, joilla on palvelun edellyttämä hyvä ruotsin kielen suullinen ja kirjallinen taito.

Palvelua on oltava saatavilla suomen ja ruotsin kielellä kattavasti työntekijöiden tarpeen mukaan. Palveluita käyttävä työntekijä päättää itse asiointikielestään. Palveluntuottajan on sitouduttava jatkuvuuteen ruotsinkielisen palvelun toteuttamisessa siten, että se toteutuu koko sopimuskauden ajan. Tilaajalla on oikeus halutessaan haastatella uudet työntekijät kielitaitovaatimuksen toteutumisen varmistamiseksi.

5.3 Yhteistyötapaamiset

Palveluntuottaja tekee tilaajalle ehdotuksen yhteistyön vuosisuunnitelmasta ja laatii yhteistyötapaamisten vuosikellon. Palveluntuottaja kutsuu koolle työterveyshuollon yhteistyötapaamiset neljä kertaa vuodessa, ellei muuta sovita. Tapaamisiin osallistuu palveluntuottajan tilaajalle nimeämä työterveyshuollon tiimi tai vähintään asiakasyhteyshenkilö ja vastuulääkäri. Yhteistyötapaamisten keskeinen sisältö on

- toimintasuunnitelman läpikäynti tarpeen mukaan
- työntekijöiden työterveyteen liittyvän tilannekuvan läpikäynti
- käynnissä olevien työterveyteen liittyvien prosessien läpikäynti
- tehdyt ja tulevat toimenpiteet ja

- muut tarpeen mukaiset asiat.

Palveluntuottajan on laadittava tilaisuuteen analyysi tilaajan työterveyshuollon tilanteesta ja kehittämiskohteista sisältäen esimerkiksi toimintayksikkökohtaiset tiedot sairaspöissaolojen lisääntymisestä, työkyvyttömyyden kehittämisestä ja vastaavista seikoista.

Tarvittaessa palveluntuottajan on järjestettävä yhteistyössä tilaajan kanssa vastuualuekohtaisia työterveyshuollon tiimitapaamisia ja tilanne- tai työntekijäkohtaisia palaveriteita. Palveluntuottaja lähettää tarvittaessa edustajansa työsuojelu- tai vastaavaan toimikuntaan, tilaajan ohjaus- tai johtoryhmään ja vastaaviin.

Yhteistyöhön osallistuvat tilaajan pyynnöstä vähintään asiakasyhteistyöhenkilö ja nimetty vastuulääkäri. Tilaaja ja palveluntuottaja sopivat palvelun aikana muista yhteistyömuodoista tarpeen mukaan. Palveluntuottajan ja tilaajan yhteistyö sisältyy palvelun hintaan.

6 Tarjottavat palvelut

6.1 Ennaltaehkäisevä työterveyshuolto (KL 1)

Ennaltaehkäisevän työterveyshuollon tarkoituksena on työkyvyn ylläpito ja edistäminen, työssä selviytymisen seuranta ja edistäminen sekä työhön paluun tukeminen.

Ennaltaehkäisyyn sisältyy työkyvyn ja mahdollisen kuntoutustarpeen seuranta, arviointi ja tarvittaessa kuntoutukseen ohjaus. Palveluntuottajan on tehtävä aktiivista yhteistyötä tilaajan ja erityisesti tilaajan esihenkilöiden, henkilöstön ja työsuojeluorganisaation kanssa palveluiden suunnittelussa ja toteutuksessa. Tilaajan palveluista vastaavan tiimin tulee tuoda aktiivisesti esiin perusteltuja näkemyksiä ja toimenpide-ehdotuksia työkyvyn johtamisen kehittämiseksi.

Ennaltaehkäisevään työterveyshuoltoon sisältyvät vähintään:

- työpaikkaselvitykset
- terveystarkastukset
- työfysioterapeutin käynnit
- työpsykologin käynnit
- työkyvyn arviointiin liittyvät erikoislääkärien konsultaatiot
- työhön liittyvät rokotukset ja
- huumausainetestaukset.

Työpaikkaselvitykset

Työterveyshuollon palvelu työpaikalla perustuu kattavaan työpaikkaselvitykseen. Työpaikkaselvityksessä palveluntuottaja tunnistaa työpaikkariskit ennakoivasti sekä arvioi niiden terveydellisen merkityksen työntekijöille. Työpaikkaselvityksessä palveluntuottaja arvioi lisäksi muun muassa työn fyysistä ja psykososiaalista kuormitusta, työjärjestelyitä sekä tapaturma- ja väkivaltavaaroja.

Palveluntuottajan edellytetään työpaikkaselvitystä tehdessään osallistavan laajasti työpaikan henkilöstöä. Palveluntuottaja arvioi työpaikan tarpeiden mukaan muiden asiantuntijoiden hyödyntämisen.

Palveluntuottaja laatii yhteistyössä tilaajan kanssa työpaikkaselvityksen toteuttamisen suunnitelman. Työterveyshuollon toimintasuunnitelma työpaikkaselvitysten aikatauluista ja niiden tarkemmasta sisällöstä sovitaan hyvinvointialueen aloitettua toimintansa. Palveluntuottaja laatii työpaikkaselvityksistä ja käynneistä raportin ja tarvittaessa järjestää tilaajalle palautetilaisuuden.

Työpaikkaselvitystä on tarkistettava työterveyshuollon toimintasuunnitelman mukaisin määräajoin tai muutoinkin työterveyshuoltoon kertyneen tiedon pohjalta, sekä aina työpaikan olosuhteiden olennaisesti muuttuessa.

Työterveyshuolto tekee löydösten ja altisteiden perusteella terveydellisen merkityksen arvioinnin. Työpaikkaselvityksen laatimisessa noudatetaan kulloinkin voimassa olevia Työterveyslaitoksen suosituksia.

Toimintasuunnitelma

Työterveyshuollon toimintasuunnitelma perustuu työpaikan olosuhteiden selvittämiseen ja terveydellisen merkityksen arviointiin sekä työpaikan itse toteuttamaan riskinarviointiin. Toimintasuunnitelma pohjautuu työpaikkaselvitykseen ja sieltä esiin nousseisiin havaintoihin. Toimintasuunnitelma laaditaan tilaajan ja palveluntuottajan yhteistyössä ja siihen määritellään työterveystoiminnan ja työterveysyhteistyön tavoitteet. Toimintasuunnitelman toteutuksessa noudatetaan kulloinkin voimassa olevia Työterveyslaitoksen suosituksia.

Terveystarkastukset

Terveystarkastukset suoritetaan kulloinkin voimassa olevan lainsäädännön sekä työpaikkaselvityksessä todettujen tarpeiden ja mahdollisten tilaajan muiden tarpeiden mukaisesti. Lisäksi

terveystarkastusten toteutuksessa noudatetaan kulloinkin voimassa olevia Työterveyslaitoksen suosituksia. Palveluun kuuluu myös ajokorttia varten tarvittava ajokorttitarkastus työterveyden toimesta muun terveystarkastuksen yhteydessä niille työntekijöille, jotka päivittäin tarvitsevat työssään ajokorttia ja ajokortti on työtehtävistä suoriutumisen ehto, esimerkiksi ensihoito- ja pelastushenkilöstö. Mahdolliset terveystarkastuksen yhteydessä kirjoitetut todistukset ja reseptit kuuluvat palveluun ja sen hintaan.

Erikoislääkärien konsultaatiot ennaltaehkäisevässä työterveyshuollossa

Työterveyshuollon toteuttamiseksi työterveyslääkäri voi pyytää konsultaatiota muun alan erikoislääkäriltä työkykyä ja oireen työperäisyyttä selvittäessään. Hoitovastuu säilyy tällöin kuitenkin edelleen työterveyslääkärillä.

Tilaajan toiminnan erityisolosuhteiden vuoksi palveluntuottajalla tulee olla tarvittaessa saatavilla konsultoitava lääkäri, jolla on Suomen Lääkäriliiton myöntämä erityispätevyyttä sukelluslääketieteen ja ylipainehappihoidon osalta liitteessä 2 mainituin tavoin. Lisäksi osassa palveluja edellytetään merimieslääkärin suorittamia palveluja.

Rokotukset

Sopimukseen sisältyvät työhön liittyvät rokotukset.

Huumausainetestaus

Sopimukseen sisältyvät työnkuvan edellyttämät huumausainetestaukset.

6.2 Sairaanhoidopalvelut KL2

Yleislääkäritasoinen sairaanhoito

Sopimukseen sisältyy rajattu yleislääkäritasoinen sairaanhoito ja muu terveydenhuolto. Rajatulla yleislääkäritasoisella sairaanhoidolla tarkoitetaan sairaanhoitoa, joka on työperäistä tai työkykyyn liittyvää.

Työterveyspainotteinen sairaanhoito on osa työpaikan ja työterveyshuollon yhteistyötä, jonka tavoitteena on työkyvyn tukeminen. Sairaanhoidokäynneillä kirjaukset tulee tallentaa potilaskertomuksiin niin, että on mahdollista seurata sairauden yhteyttä työhön ja hyödyntää tätä tietoa ennaltaehkäisevässä toiminnassa.

Työterveyshuoltoon sisältyvässä sairaanhoidossa käytetään tukipalveluina yleislääkäritasoisia laboratorio- ja kuvantamistutkimuksia ja erikoislääkärikonsultaatioita, jos kyseessä on työperäinen tai työkykyyn liittyvä vaiva.

Tarjouspyynnössä esitetään ne laboratorio- ja kuvantamistutkimukset, jotka kuuluvat mukaan työterveys sopimukseen. Laboratoriotutkimuksen ja kuvantamisen tarkoituksena tulee olla hoidon saannin nopeuttaminen ja työntekijän työhön paluun edistäminen. Lähetä laboratorio- ja kuvantamistutkimuksiin tulee aina työterveyshoitajalta tai työterveyslääkäreiltä.

Palvelunkäyttäjien saatavilla olevat tutkimukset ja kuvantamiset voivat muuttua sopimuskauden aikana. Syynä muutoksiin voivat olla esimerkiksi asetetun tavoitehinnan ylittyminen. Muutoksista palvelunkäyttäjien saatavilla oleviin palveluihin sovitaan yhteistyötapaamisissa.

Mahdolliset todistukset ja reseptit kuuluvat palveluun ja sen hintaan.

Erikoislääkärin konsultaatiot sairaanhoidossa

Työterveyspainotteisen sairaanhoidon toteuttamiseksi nimetty työterveyslääkäri voi pyytää konsultaatiota muun alan erikoislääkäriltä tilaajan kanssa tarkemmin sovittavalla tavalla. Hoitovastuu säilyy tällöin kuitenkin edelleen nimetyllä työterveyslääkärillä.

6.3 Työterveyden tilannekuvan muodostaminen

Tilaaaja ja palveluntuottaja muodostavat käytettävissä olevan tiedon pohjalta työterveyden tilannekuvan palvelun aloitusvaiheessa. Tilannekuvaa päivitetään tarpeen mukaan. Tavoitteet ja kriteerit toiminnan kehittämiseksi asetetaan tilannekuvan perusteella.

Tilannekuvan luomiseen liittyen kerätään mm. seuraavat tiedot ja selvitykset.

Ennaltaehkäisevä työterveyshuolto ja sairaanhoito

- Työpaikkaselvitys (sisältäen riskien arvioinnin) ja terveystarkastukset
- Niistä saatava analysoitu tieto eri organisaatiotasolla palveluntuottajan esittämien toimenpiteiden pohjaksi (organisaatio - vastuualue – tulosityksikkö - toimintayksikkö).
- Edellä mainittuja koskevien mitattavien tavoitteiden asettaminen yhdessä tilaajan kanssa, vastuunjako Palveluntuottajan ja tilaajan välillä ja toteuman seuranta.
- Toimintasuunnitelma
 - Toimintasuunnitelman tekeminen yhdessä sopimuskauden alussa
 - Päivitetään aina tarvittaessa ja toteumaa seurataan yhteistyötapaamisissa
- Tilaaja toimittaa palveluntuottajalle työhyvinvointikyselyn tai vastaavan tulokset, joita hyödynnetään toimintasuunnitelman päivityksen yhteydessä

- *Palveluntuottaja laatii sairaanhoidon osalta raportit.*

Kustannustaso

Tavoitteena on kustannustason pysyminen keskimäärin alle 450 € / työntekijä / vuosi. Tilaaja päivittää kustannustasotavoitetta tarpeen mukaan. Tavoitekustannustasoa, sen toteutumista ja ennustetta käsitellään yhteistyötilaisuuksissa. Tilaajan niin halutessa voidaan sopia toimenpiteistä kustannusten alentamiseksi sopimuksen puitteissa.

Kustannusten kasvu eur/henkilö voi olla perusteltua vain liittyen tilaajan ja palveluntuottajan yhdessä sopimiin kohdennettuihin toimenpiteisiin ja niiden tulosten seurantaan.

Kustannustason seurannassa ja raportoinnissa on huomioitava pelastustoimen työntekijät omana ryhmänään. Palveluntuottaja esittää karsittavia kustannuksia siten, että palvelun laatu säilyy. Jos kustannukset ovat kuitenkin nousseet ilman yhteistä sopimusta, palveluntuottajan pitää informoida tilaajaa ja kertoa kustannusnousun taustalla olevat syyt sekä sopia tilaajan kanssa jatkotoimenpiteistä.

Koko sopimuskauden tulostavoitteet

Sopimuskauden alussa selvitetään nykytila (mm. työkyvyttömyyseläkkeiden määrä ennen sopimuskauden alkua) sekä asetetaan vähintään seuraaville mittareille tavoite sopimuskaudelle:

- Työkyvyttömyyseläkemaksu (%) tai eläkemaksuluokka
- Sairaspoissaolot päiviä/htv, eriteltynä työtapaturmat päiviä/htv
- TTH-kustannukset eur/htv, eriteltynä KELA-luokittain
- Työtyytyväisyys (otetaan mukaan, kun ensimmäinen mittaus on tehty)
- Laboratorio- ja kuvantamistutkimusten osuus työterveyshuollon kustannuksista alenee.

Tavoitteiden toteutumista seurataan yhteistyöryhmässä, joissa sovitaan tarvittavista korjauksista toimenpiteistä.

Toteumaa ja vuotuista ennustetta käsitellään yhteistyöryhmässä. Tarvittaessa sovitaan yhteisesti niistä toimenpiteistä, joilla voidaan alittaa asetettu tavoitehinta. Yhteistyöryhmän tapauksista (neljä kertaa vuodessa) ei voi veloittaa tilaajaa erikseen.

6.4 Toimipisteet

Palveluiden tuottaminen tapahtuu lähtökohtaisesti palveluntuottajan toimipisteissä. Hyvinvointialue voi tarjota työhuoneen Loviisasta ja Sipoosta. Palveluntuottaja maksaa tiloista alueen kohtuullisen vuokratason mukaisen vuokran.

Palvelun käyttäjien suuri määrä ja alueellinen sijoittuminen koko hyvinvointialueelle edellyttää alueellista verkostoa. Kaikkien toimipisteiden on oltava kaikkien työterveyshuollon piirissä olevien työntekijöiden käytettävissä.

Palveluntuottajalla on oltava hyvinvointialueella toimipisteitä seuraavasti:

- 1.1.2023 alkaen yksi toimipiste Porvoossa, joka käynnistyy kun palvelu alkaa 1.1.2023. Toimipisteessä tulee olla palvelukuvauksen mukainen palvelutarjonta kokonaisuudessaan käytettävissä vähintään ma - to 8 - 19 ja pe klo 8 – 16. Laboratorio- ja kuvantamispalveluiden tulee olla käytettävissä vähintään ma – pe klo 8 – 16
- 1.3.2023 alkaen toimipiste Sipoossa ja Loviisassa, jossa työterveyshoitajan vastaanotto vähintään (2) päivänä / viikko klo 8 – 16 tai tarpeen mukaisesti. Etäpalveluna tarvittaessa työterveyslääkärin palvelut, sekä erityistilanteissa työterveyslääkärin tapaminen lähivastaanottona. Verinäytteenotto kerran viikossa tai sovitusti tarpeen mukaan
- 1.5.2023 alkaen Sipoossa ja Loviisassa on oltava käytettävissä työfysioterapeutin vastaanotto vähintään yhtenä (1) päivänä viikossa tai tarpeen mukaisesti ja työpsykologin vastaanotto tarpeen mukaisesti. Työterveyslääkärin etä- tai lähivastaanotto tarpeen mukaan. Vastaanottokäynti voi toteutua yleislääkärin käynnillä, jos se on tarpeeseen nähden riittävä

Toimipisteiden tulee sijaita keskeisellä paikalla, julkisen liikenteen saavutettavissa. Toimipisteen läheisyydessä on oltava kohtuudella käytettävissä parkkipaikkoja (maksuttomuutta ei edellytetä).

Edellä mainittujen toimipisteiden lisäksi palveluntuottaja voi tarjota käyttöön myös muita toimipisteitä. Tilaaja ja palveluntuottaja sopivat yhdessä uusien toimipisteiden lisäämisestä. Nämä toimipisteet voivat sijaita Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen lisäksi myös hyvinvointialueen läheisyydessä. Tilaaja ei maksa lisähintaa palveluntuottajan muiden toimipisteiden käyttämisestä.

Tilojen on oltava terveelliset, turvalliset ja viihtyisät sekä käyttötarkoitukseen soveltuvat. Asia- palvelutilojen on oltava esteettömät liikuntaesteisten palvelun käyttäjien asioimisen

mahdollistamiseksi. Tiloissa on huomioitava liikkumis- ja toimintarajoitteisten henkilöiden asiointi ja saavutettavuus.

7 Palvelun saatavuus ja saavutettavuus

7.1 Palveluohjaus

Työterveyden käyttö tapahtuu keskitetyn hoidontarpeen arvioinnin kautta.

Palveluntuottajan tulee tarjota palveluohjaus vähintään puhelimitse. Kaikki työntekijät ottavat yhteyttä palveluntuottajan ensikontaktiin puhelimitse tai palveluntuottajan tarjoaman digitaalisen välineen kautta.

Ensikontaktissa terveydenhuollon ammattihenkilö antaa oireiden mukaista hoitoa etänä, määrää tarpeellisen lääkityksen ja/tai tarvittaessa ohjaa työntekijän jatkohoitoon, varaten ajan työntekijälle. Ammattihenkilöllä tulee olla riittävät valtuudet sekä riittävä koulutus- ja kokemustausta tehtävään. Kaikki ne asiat, jotka voidaan hoitaa etänä, tulisi hoitaa etänä. Ne tapaukset, joita ei pystytä hoitamaan etänä, ohjataan henkilökohtaiseen vastaanottokäyntiin.

7.2 Palveluohjauksen puhelinajanvarauksen aukioloajat

Palveluntuottajalla tulee olla keskitetty piste, johon soittamisesta ei peritä tilaajalta / työntekijältä muita maksuja kuin normaali paikallis-, matkapuhelu- tai lisämaksuttomiin yritysnumeroihin soittamisesta aiheutuva maksu, soitettaessa suomalaisesta liittymänumerosta. Palveluohjauksen tulee olla avoinna vähintään arkipäivisin kello 8.00–16.00.

7.3 Ennaltaehkäisevän työterveyshuollon ja sairaanhoidon palvelut

Ennaltaehkäisevän työterveyshuollon palvelujen ja sairaanhoidon palvelujen tulee olla palvelunkäyttäjien saatavilla vähintään arkisin maanantaista torstaihin kello 8.00–16.00 ja perjantaisin kello 8.00–14.00 välisenä aikana.

7.4 Työterveyshuollosta vastaavan työterveyslääkärin ja työterveyshoitajan tavoitettavuus.

Nimetyt työterveyslääkärin ja työterveyshoitajan taikka näiden sijalle nimetyt varahenkilön tulee olla tilaajan ja työntekijän tavoitettavissa viimeistään neljän (4) arkipäivän kuluessa

yhteydenotosta. Yleislääkärin palvelun on oltava tavoitettavissa tarvittaessa kahden (2) arkipäivän kuluessa.

7.5 Lakisääteiset terveystarkastukset

Tilaaajan työntekijälle tehtävät lakisääteiset terveystarkastukset tulee aloittaa viimeistään kahden (2) viikon kuluessa tilaaajan tai työntekijän yhteydenotosta.

7.6 Uuden työntekijän työhöntulotarkastus

Uuden työntekijän työhöntulotarkastus tehdään pääsääntöisesti työntekijän työ- tai virkasuhteen alettua, koeajan puitteissa. Työhöntulotarkastus on tehtävä yhden (1) kuukauden kuluessa tilaaajan tai työntekijän yhteydenotosta.

7.7 Osatyökykyisen työntekijän työkykyä ja sen tukemista koskeva työterveysneuvottelu

Palveluntuottaja osallistuu sairauden, vian tai vamman vuoksi osatyökykyisen työntekijän työssä selviytymisen seurantaan ja edistämiseen sekä tarvittaessa lääkinnälliseen / ammatilliseen kuntoutukseen ohjaamiseen. Palveluntuottaja seuraa osatyökykyisen työntekijän työssä selviytymistä työterveyshuollon käyntien yhteydessä. Kuntoutustuella olevien työntekijöiden terveydentilan seuranta ja työkykyarvioita toteutetaan yksilöllisen suunnitelman mukaisesti tarvittaessa eri asiantuntijoiden kanssa.

Osatyökykyisen työntekijän työkykyä ja sen tukemista koskeva työterveysneuvottelu on pidettävä viimeistään kahden (2) viikon kuluessa tilaaajan tai työntekijän yhteydenotosta.

7.8 Yleislääkäritasoinen palvelu

Työntekijä pääsee terveydenhuollon ammattilaisen, tarvittaessa lääkärin, vastaanotolle saman päivän aikana, mikäli työntekijälle ollaan varaamassa aikaa ennen klo 10.00 arkipäivänä. Jos Työntekijälle ollaan tekemässä varausta arkisin klo 10.00 jälkeen, pääsee hän terveydenhuollon ammattilaisen, tarvittaessa lääkärin, vastaanotolle viimeistään seuraavana arkipäivänä. Palvelun on toteuduttava vähintään Porvoon toimipisteessä. Etävastaanotto täyttää tässä esitetyn vaatimuksen, jos asia on luonteeltaan sellainen, että se soveltuu hoidettavaksi etäyhteyden välityksellä.

8 Vaatimukset sähköisille palveluille

8.1 Yleiset sähköisiä palveluita koskevat vaatimukset

Palveluntuottajan on tarjottava tilaajalle ja palvelun käyttäjille kattavat ja monipuoliset sähköiset ja etäpalvelut. Etäpalveluiden monipuolisuus ja viiveetön saatavuus ovat erityisen tärkeitä tilaajalle alueen maantieteellisten olosuhteiden takia. Palveluntuottajan on huomioitava tämä tarjousta tehdessään.

Palveluntuottajan etäpalvelun toteuttamiseen käyttämät välineet, ohjelmistot, alustat ja vastaavat sisältyvät palvelun hintaan. Etäpalvelussa käytettävien välineiden, ohjelmien ja alustojen tulee olla tietoturvallisia ja toimia siten, että asiakkaan henkilötietojen suojaamisesta on huolehdittu voimassa olevan tietosuojasääntelyn mukaisesti.

Tilaaja ja työntekijä käyttävät sähköisen ja etäpalveluun osallistumiseen omia välineitään. Etäpalveluiden käytön on oltava mahdollista ainakin perusmallisella älypuhelimella, tabletilla ja tietokoneella. Palvelun on toimittava tavanomaisilla käyttöjärjestelmillä (vähintään Android ja iOS) sekä yleisillä selaimilla. Palveluun kuuluu tilaajalle tarjottava tuki ja opastus sähköisissä palveluissa tarvittavien ohjelmien, sovellusten ja välineiden ja vastaavien käyttöön.

Sähköisten ja etäpalvelun on täytettävä voimassa olevat sähköisten palveluiden esteettömyyttä ja saavutettavuutta koskevat normit, kuten [Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin \(2016/2102\)](#) julkisen sektorin elinten verkkosivustojen ja mobiilisovellusten saavutettavuuden vaatimukset.

Sähköisten palveluiden on oltava helppokäyttöisiä ja niiden on oltava käytettävissä myös mobiililaitteilla. Käyttäjämäärää ei saa rajoittaa.

8.2 Työnantajan sähköisten palveluiden vähimmäisvaatimukset

- 1) Vuosittainen raportointi tilaajalle työterveyshuoltopalveluiden toiminnasta ja kustannuksista KELAn korvaushakemusta varten.
 - Raportti on toimitettava tilaajalle tilikauden päättymistä seuraavan kuukauden loppuun mennessä. Tämä raportti sisältää vähintään KELAn korvaushakemuksen edellyttämät tiedot.

- 2) Säännöllinen, reaaliaikainen tieto työterveyshuollon toteutumisesta ja tilannekuvasta tilaajan HR:lle ja soveltuvin osin esihenkilöille
- Kustannukset
 - Sairauspoissaolopäivät, myös diagnoosiryhmittäin
 - Työkykyselvitykset
 - Työpaikkaselvitysraportit
- 3) Kerran vuodessa seuraavan sisältöinen vuositason raportti analyseineen tammi-kuun loppuun mennessä ja puolivuotisraportti ensimmäisen kuuden (6) kuukauden osalta elokuun loppuun mennessä:
- a. sairauspoissaolopäivien määrä; eriteltynä niidenpituuksien ja diagnoosiryhmien mukaan, sekä osuus henkilöstöstä, joilla sairaspöissaoloja vastaanottokäyntien määrät eriteltyinä diagnoosiryhmittäin, liittyvyys työhön ja vaikutus työkykyyn
 - b. terveystarkastusten määrät, aiheet, löydökset ja jatkotoimenpiteet, terveyskyselyn pohjalta vastaanotolle kutsutut (työkykyriskejä kyselyn perusteella 1 tai enemmän) sekä kutsutut vs. vastaanotolle tulleet
 - c. työkykyriskissä olevien määrä raportointihetkellä esim. sairauspoissaolojen perusteella, sekä sisällöllinen raportointi siitä, miten työkykyriskit kytkeytyvät työhön ja vaadittavat toimenpiteet
 - d. työkykyselvitysten määrät
 - e. työterveysneuvottelujen määrä
 - f. tapaturmat ja niistä aiheutuneet sairauspoissaolopäivät
 - g. arvio toimintasuunnitelman mukaisen työterveyshuoltotoiminnan toteutumisesta
 - h. KELAn korvausluokka 1:n osuus käytetyistä palveluista sekä kustannusten jakautuminen työterveyshuollosta vastaavien ammattihenkilöiden ja asiantuntijoiden kesken
 - i. KELAn korvausluokka 2:n osuus käytetyistä palveluista sekä kustannusten jakautuminen (yleislääkärikäynnit, terveyden/sairaanhoitajakäynnit, erikoislääkärikonsultaatiot, muut käynnit, laboratoriotutkimukset, kuvantamiset)

- j. toimintasuunnitelman mukaisen työterveyshuoltotoiminnan seuraamiseksi tarvittavia muita raportteja ja analyysseja
 - k. kaikista raportissa edellytetyistä tiedoista vertailu vähintään edelliseen vuoteen, jos edellisen vuoden tiedot ovat käytettävissä
 - l. johtopäätökset ja toimenpidesuosituksset, jotka käydään tilaajan kanssa läpi ja asetetaan yhteiset tavoitteet.
- 4) Asiakastyytyväisyyskysely palvelunkäyttäjille kerran vuodessa kyselyn tulosten yhteenvedo, analysointi ja raportointi tilaajalle.
 - 5) Tilaaja voi myös erillisestä pyynnöstä edellyttää työterveyshuollon palveluihin sisältyväksi, palveluntuottajan hinnaston mukaisella tai työterveyshuollon ammattihenkilöiden ja asiantuntijoiden työajan aikaperusteisella veloituksella muitakin raportteja ja analyysseja, jotka voidaan myös räätälöidä tilaajan tarpeen mukaan.
 - 6) Raportit tulee toimittaa tilaajalle tietoturvalisesta selainpohjaisella välineellä, ilman erillistä veloitusta. Tilaajan on päästävä itse hakemaan esim. edellä mainittuja perusraportteja liittyen tilaajan työterveyshuoltoon.

8.3 Työntekijän sähköisten palveluiden vähimmäisvaatimukset

Toimipisteiden lisäksi palveluntuottajalla tulee olla käytössään etävastaanottoratkaisuja. Palvelun kuuluu työntekijöiden käytettävissä olevat sähköiset palvelut vähintään seuraavasti

- Chat
- Videovastaanotto
- Sähköiset kyselyt (työkykyyn ja terveyteen liittyvät kyselyt).

Etäpalveluiden tulee olla kulloinkin voimassa olevien viranomaisvaatimusten ja suositusten mukaisia.

Etävastaanottoratkaisut ovat suositeltava toimintamalli tilanteissa, joissa se soveltuu hyvin työntekijöiden tarpeisiin.

9 Palvelun tuottamista koskevat luvat

Palveluntuottajalla on voimassa oleva lupa terveydenhuoltopalvelujen tuottamiseen sekä käytössä Valviran määräyksen (Valvira 25.7.2012 Dnro 7018/00.01.00/2012) mukainen

omavalvontasuunnitelma, johon on kirjattu kaikki keskeiset toimenpiteet, joilla palveluntuottaja itse valvoo toimintayksikköä, henkilökunnan toimintaa ja tuottamiensa palvelujen laatua.

Palveluntuottajalla on ajantasainen hyvää työterveyshuoltokäytäntöä noudattava kirjallinen laatujärjestelmä, jossa työterveyshuollon prosessit ja toiminta on kuvattu.

UOMMO